

Foto: A. Kočibalová

str.
7

Vydarený divadelný večer

Foto: A. Kočibalová

str.
8

Tradičná bursa

Foto: archív pretekárov

str.
16

Úspechy cyklistov

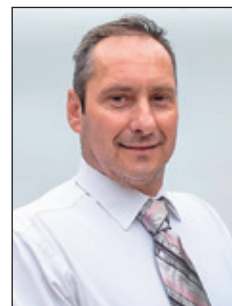
ÚVODNÍK

Vážení spoluobčania,

po prvýkrát sa vám prihovám ako zástupca starostu obce Liptovské Sliače, je to funkcia náročná a vyžaduje si to celého človeka. Má mnoho negatív, ale hlavné pozitíva sú to že môžeme, alebo môžem niečo vytvoriť a byť nápomocný. Často sa ale stretávam s posmeškami a aj s nenávisťnými komentármi. Ale myslím si, že v našej obci žije veľa dobrých a správnych ľudí, ktorým záleží naozaj aby naša obec napredovala a rozvíjala sa v tejto novej uponáhľanej dobe, kedy sa ľudia od seba vzdalujú kde panuje závisť a nenávisť. Preto aj naše zastupiteľstvá sa nesú v takom čudnom nie príliš priateľskom duchu. Ale ako píšem nesmieme zabúdať na tých, ktorým ide o dobrú vec a preto sa snažíme na zastupiteľstvách rozhodovať správne a hlavne pomáhať našim spoluobčanom. Nie vždy je to ľahké, tých vecí na zlepšenie je veľa. Plynuje napredujeme, ideme postupne, robí sa na domove dôchodcov, pripravujú sa dokumentácie na chodníky vo Vyšnom a v Nižnom Sliači. Treba opraviť pergolu a chodníky v základnej škole. Dokumentácia týkajúca sa regulácie potoka sa blížia ku koncu. Je toho veľa čo sa robí a aj veľa čo ešte treba urobiť. Určite sa budeme usilovať, aby sa nám to podarilo. Preto ďakujem pánu starostovi, poslancom Obecného zastupiteľstva, ale aj zamestnancom Obecného úradu. Myslím si že keď môže jeden človek zmeniť svoj život, potom každý z nás má potenciál urobiť to isté. Prichádza nám jar nádherné obdobie, prežime ho v zdraví a v pokoji. Vážme si krásne chvíle strávené s našimi najbližšími. Úprimne vám želám všetko najlepšie. Z celého srdca vám prajem všetko dobré.

S pozdravom a úctou

Roman Jarotta
zástupca starostu obce

Jarné trhy DFS Sliačanček s programom Víťanie jari. Foto: archív DC LS

ZASADNUTIE OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

Dňa 20. 02. 2025 sa konalo zasadnutie obecného zastupiteľstva. Zasadnutie otvoril a viedol starosta obce Mgr. Milan Frič. Hlavný kontrolór obce predniesol svoju správu o plnení zročných uznesení. Uviedol, že trvajú najmä uznesenia týkajúce sa majetko-právnych prevodov, najmä vecných bremien. Požiadal pána Mgr. Ondrejku, aby občanom zaslal výzvu na poskytnutie súčinnosti v súvislosti so schváleným uznesením a obci oznámili, či trvajú na plnení uznesenia. Navrhol zrušenie niektorých uznesení. V bode č. 4 hlavný kontrolór obce vo svojej Správe z kontrolnej činnosti za rok 2024 odporučil vyplácanie mzdy na bankový účet pre všetkých zamestnancov. Druhým zistením bola skutočnosť, že obecný úrad nevyplácal poverenému zamestnancovi knižnice zákonom stanovený príplatok vo výške 5 % z jeho

platu. Táto skutočnosť bola doriešená a zákonný príplatok bol zamestnancovi doplatený. Následne oznámil, že obec nevyužíva všetky možnosti daňového zákona – udeľovaniu pokút podľa § 155 daňového poriadku za správne delikty. Konštatoval ďalší nedostatok v oblasti pohľadávok na miestnych daniach, ktoré boli po lehote splatnosti dlhšej ako 2 roky. Navrhol zmenu VZN o poskytovaná dotácie z rozpočtu obce. Uviedol že, 31. 12. 2024 bolo možné aktívne vymáhať pohľadávku vo výške 48 €. Poukazoval na zmluvnú nejednotnosť nájomných zmlúv. Konštatoval, že oblasť mobilných, telekomunikačných služieb a vyúčtovania PHM a cestovných náhrad boli bez závažných zistení. V ďalšom bode programu sa prítomní zaoberali rozpočtovým opatrením č. 2/2025, ktoré zahŕňa zvýšenie príjmo-

vých finančných operácií, čerpanie Municipálneho úveru – Univerzál č. 33/005/21 o sumu 63.770 €, ktorý bude použitý na kapitálový výdavok vybudovanie chodníka vo Vyšnom Sliači na prefinancovanie dotácie z MAS. Po vyúčtovaní finančných prostriedkov z projektu MAS budú tieto finančné prostriedky použité na splátku Municipálneho úveru – Univerzál č. 33/005/21 (kontokorentný úver). V bežných výdavkoch rozpočtu obce ide o zníženie výdavkov na tovary a služby o sumu 60.000 €. Tieto finančné prostriedky budú použité na financovanie kapitálového výdavku rekonštrukcie požiarnej zbrojnice v Strednom Sliači. V bode č. 6. prednosta obecného úradu Pavol Bartík prítomným poslancom priblížil návrh VZN č. 1/2025 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce. Hlavnou zmenou je predĺženie zúčtovacieho obdobia dotácie do 31. 12. príslušného rozpočtového roka a zároveň doplnenie možnosti o predloženie písomnej žiadosti o povolenie výnimky z časového použitia a zúčtovania dotácie. Ďalším bodom č. 7. programu bolo preukázanie žiadostí občanov týkajúcich sa odkúpenia súkromného pozemku do vlastníctva obce pod budúcimi miestnymi komunikáciami a vybudovaním asfaltu na miestnych komunikáciách vo vlastníctve obce. V bode č. 8. sa prítomní zaoberali návrhom zmluvy o založení združenia obcí a doplácaním nedoplatku za sociálne služby za občana obce, ktorý nemá žiadnu rodinu v priamom rade a nevlastní žiadny nehnuteľný majetok. V bode interpelácie poslancov a v bode diskusia sa prítomní poslanci zaoberali príspevkami a žiadosťami poslancov a občanov obce.

Kolektív OcÚ LS

Rekonštrukcia našej DSS v Nižnom Sliači.

Rekonštrukcia hasičskej zbrojnice – Stredný Sliač.

Foto: archív OcÚ LS

NAKLADANIE S ODPADOM

Porovnanie množstva vytvoreného odpadu medzi rokmi 2023 a 2024 ukazuje pozitívne výsledky v oblasti nakladania s odpadom. V roku 2024 došlo k výraznému zníženiu množstva vytvoreného odpadu, a to o takmer 200.000 kg. Tento pokles je dôležitým ukazovateľom zodpovedného správania obyvateľov a efektívnych opatrení v oblasti ochrany životného prostredia. Zároveň sa zvýšilo množstvo vyseparovaného triedeného odpadu, a to o 70.000 kg, čo naznačuje zlepšenie v oblasti triedenia odpadu medzi občanmi. Tento rast v triedení odpadu mal pozitívny dopad aj na financie, keďže sa znížili náklady na nakladanie s odpadom o takmer 27.000 € v porovnaní s rokom 2023. Jedným z hlavných faktorov tohto úspechu je zavedenie množstevného váženého zberu, ktorý sa ukázal ako efektívne riešenie. Tento systém nielenže šetril peniaze obyvateľov, ale zároveň prispel k výraznému zlepšeniu úrovne vytriedenia

odpadu. Naša obec dosiahla rekordnú úroveň 49% vytriedeného odpadu, čo je dôkazom toho, že sme sa vydali správnym smerom. Tieto výsledky ukazujú, že kombinácia motivácie, vzdelávania a efektívnych systémov na zber odpadu priniesla konkrétne pozitívne zmeny. Zároveň Vás chcem požiadať o väčšiu zodpovednosť a ohľaduplnosť pri nakladaní s odpadom na verejných priestranstvách v našej obci. Zistil som, že v niektorých prípadoch dochádza k nelegálnemu ukladaniu odpadu na miestach, ktoré sú verejne prístupné čo negatívne ovplyvňuje vzhľad našej obce a môže mať vážne ekologické dôsledky. Dokonca niektorí spoluobčania umiestňujú komunálny odpad zo svojich domácností do zberných nádob umiestnených na cintorínoch, iní ho zas umiestňujú na breh vodných tokov (popol, tráva a drobný stavebný odpad). Tento problém možno účinne riešiť iba spoluprácou všetkých nás. Preto apelujem na všetkých

občanov, aby sa zdržali akéhokoľvek znečisťovania verejných priestranstiev a dodržiavali pravidlá správneho nakladania s odpadom. V prípade, že zaznamenáte nelegálne umiestnenie odpadu, budte prosím zodpovední a nahláste to na príslušné úrady, alebo upozorníte svojich spoluobyvateľov, aby neporušovali tieto zásady. Zároveň apelujem na rozvoj mentálnej vyspelosti našich občanov, ktorá spočíva aj v schopnosti aktívne prispieť k ochrane našej obce pred nelegálnym znečistením. Je dôležité, aby sme si uvedomovali, že každý z nás je zodpovedný za čistotu a vzhľad našich verejných priestranstiev. Tento problém môžeme vyriešiť iba spoločne, s väčšou mierou rešpektu k nášmu okoliu a vyššou úrovňou občianskej zodpovednosti. Ďakujem za vašu pomoc a angažovanosť pri zachovávaní čistoty a poriadku v našej obci.

Mgr. Leonard Ondrejka

NEZABÚDAJME TRIEDIŤ, ODPAD JE CENNÁ SUROVINA

Stláčajme odpad, ušetríme viac, ako si myslíme

Nestlačené odpady, ako napríklad kartónové krabice, plastové fľaše z mlieka alebo oleja či nápojové kartóny, zaberajú zbytočne veľa miesta a oveľa skôr naplnia zbernú nádobu. Ďalší odpad sa tam potom nezmesť. Zberové spoločnosti tak zbytočne odvádzajú vzduch.

www.triedime.sk

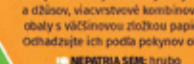
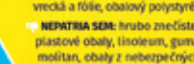
www.envipak.sk

www.vezmisi.ma

AK SPRÁVNE TRIEDIME, SVET JE KRAJŠÍ

Majte na pamäti nasledovné pravidlá:

- Snažte sa odpad netvoriť vôbec.
- Zálohované obaly nepatria do koša, vráťte ich do predajne.
- **Dodržiavajte farebnú abecedu triedenia:** sklo patrí zelená, papieru modrá, plastom žltá, kovom červená a nápojovým kartónom oranžová farba. **Riadte sa pravidlami triedenia svojej obce.**
- Len vytriedený odpad sa dá zhodnotiť a recyklovať.
- Triedte odpad, opät' sa to. Za vytriedený odpad občan neplatí, jeho zber hradia výrobcovia prostredníctvom OZV ENVI - PAK.
- Obal označený patrí do triedeného zberu.

PLASTY

PATRIA SEM: stlačené plastové obaly z kozmetiky a čistiacich prostriedkov, potravín, mliečnych výrobkov, oleja a sirupov, plastové výrobky, vrecká a fólie, obalový polystyrén.

NEPATRIA SEM: hrubo znečistené plastové obaly, limonády, gumy, molitán, obaly z nebezpečných látok, ako napr. motorových olejov, chemikálií a farieb, stavebný polystyrén.

NÁPOJOVÉ KARTÓNY

PATRIA SEM: stlačené alebo zošlapičné obaly z mliečnych výrobkov a džusov, viacvrstvové kombinované obaly s väčšinou zložkou papiera. Odhadzujte ich podľa pokynov obce.

NEPATRIA SEM: hrubo znečistené nápojové kartóny.

SKLO

PATRIA SEM: nevratné obaly zo skla z alkoholických a nealkoholických nápojov, poháre, sklenené fľaše, tabuľové sklo z okien a dverí (väčšie množstvo patrí na zberný dvor).

NEPATRIA SEM: pleskavo, keramika, porcelán, žiarovky a žiarivky, autosklo, zrkadlá sklo z kovovou výplňou, TV obrazovky.

KOVOVÉ OBALY

PATRIA SEM: konzervy, alobal, kovové vrchnáky z fliač, kovové ošaty z kozmetických výrobkov (dezodorantov, sprejov a pod.). Odhadzujte ich podľa pokynov obce.

NEPATRIA SEM: kovový odpad so zvyškami nebezpečných látok (farby, laky, redidlá, oleje).

Niektoré obce používajú jednu zbernú nádobu na viaceré druhy odpadov, napr. na plasty, kovové obaly a nápojové kartóny.

SKLO

Sklo sa dá recyklovať prakticky donekonečna, stačí ho len správne vytriediť. Ak však skončí v prírode alebo na skládke odpadu, rozkladá sa 4000 rokov a možno aj viac.

5 pohárov

stačí na výrobu vázy

PAPIER

Papier je možné recyklovať len 5 až 7 krát, nakoľko sa vlákna celulózy pri opakovanom recyklovaní strácajú. 1 tona zberového papiera zachráni približne 17 stromov.

10 časopisov

sa môže zmerať na krabicu na TV

z oceleových konzerv

sa stávajú kľúče

z plastových obalov je možné vyrobiť koberček do auta

PLASTY

Plast je viacero druhov. Na triediacej linke sa dotriedujú. Výsledkom recyklácie plastov je tzv. regenerát, ktorý je vstupnou surovinou pre výrobu nových produktov.

NÁPOJOVÉ KARTÓNY

Nápojové kartóny, napríklad obaly z mlieka, sú tvorené z papiera, plasty, popriprade aj z hliníkovej fólie. Po vytriedení sú výborným zdrojom pre ďalšiu výrobu papiera. Aj plast a hliník z vytriedených nápojových kartónov putujú na recykláciu.

z 2 nápojových kartónov sa dá vyrobiť 1 m² kuchynských utierok

KARNEVAL V ZÁKLADNEJ ŠKOLE 31. 1. 2025

Školský karneval je už každoročnou tradíciou, rovnako ako kopec rôznych farieb, stužiek, perál a pier na kostýmoch, či ako udeľovanie cien maskám... už menej tradičným býva program deviatakov. Tento rok nás deviataci prekvapili (síce tradičnou) skupinovú maskou v podobe pirátov z Kari-biku (mali i vodcu, kapitánku p. uč. Z. Nemčekovú), no netradičným tanečným predstavením, ktorým každému vyrazili dych a rozihrali žilky v tele. Do tanca hral DJ Mido a programom sprevádzali p. uč. Pilčíková a p. uč. Rybárska. Ďakujeme Obci Liptovské Sliače za bezplatné poskytnutie priestorov kultúrneho domu, všetkým rodičom a sponzorom za pomoc, ceny do tomboly (a že ich nebolo málo) a OZ Tri Sliače za vytvorenie atmosféry a radosti na perách žiakov i učiteľov.

Mgr. Jana Šablatúrová

Naša ZŠ usporiadala karneval tradične na úrovni.

Foto: archív ZŠ s MŠ JH LS

NOVÉ ZÁŽITKY Z MATERSKEJ ŠKOLY

Predškoláci mali aj tento rok príležitosť absolvovať lyžiarsky výcvik, ktorý sa konal v Závažnej Porube od 27. do

31. januára 2025. Počas piatich dní sa deti učili lyžovať, zdokonaľovali svoje schopnosti a užívali si zimné radován-

ky. S radosťou prekonávali prvé lyžiarske výzvy, pričom nechýbali ani smiech a zábava na svahu. Výcvik bol pre deti

Lyžiarsky výcvik našich najmenších.

Foto: archív ZŠ s MŠ JH LS

nielen skvelou príležitosťou na rozvoj športových zručností, ale aj na vytvorenie nezabudnuteľných zážitkov s kamarátmi.

Dňa 24. februára 2025 sa pre deti z materskej školy v kultúrnom dome uskutočnil jedinečný karneval. Farebný a veselý deň prilákal množstvo malých účastní-

kov v pestrých kostýmoch. Nechýbali princezné, zvieratká, piráti a rôzne ďalšie postavičky z obľúbených rozprávok. O skvelú zábavu sa postaral spevák a animátor ujo Ľubo, ktorý deti po celý čas zabával, organizoval hry a tance. Jeho vtipné a energické vystúpenie si deti naplno užívali

a nadšene sa zapájali do každej aktivity. Podujatie prinieslo deťom veľa radosť, vďaka originálnym kostýmom a príjemnej a priateľskej atmosfére. Každý škôlkar si z karnevalu okrem zážitkov odniesol aj odmenu.

Kolektív MŠ JH LS

Karneval v našej Materskej škole.

Foto: archív ZŠ s MŠ JH LS

16. NOVOROČNÝ TURNAJ V DÁME

16. Novoročný turnaj v Dáme sa uskutočnil v sobotu 4. 1. 2025, v spolupráci – Obecný úrad Lipt. Sliače, Šachový klub Lipt. Sliače a Pohostinstvo REZOD CDK Vyšný Sliač. Sedem-

násť účastníkov súťažilo v dvoch skupinách a prvé tri miesta obsadili Jacko Ľubomír st., Ondrejka Pavol a Benčo Jozef.

Anna Kočibalová

Novoročný turnaj v dáme.

Foto: archív OcÚ LS

Novoročná zábava v Dennom centre.

Foto: archív DC LS

DENNÉ CENTRUM

Rok 2025 sme začali odovzdávaním tabletov seniorom po úspešnom absolvovaní projektu organizovaného a financovaného Ministerstvom investícií, regionálneho rozvoja a inovácií SR. Seniori si tak môžu v pohodlí domova rozširovať svoje nadobudnuté vedomosti. Kto má nad 65 rokov a má tiež záujem získať tablet, môže sa zaregistrovať na stránke <https://www.digitalniseniori.gov.sk> alebo mu s registráciou radi pomôžeme v Dennom centre Liptovské Sliače.

14. 1. 2025 sme zorganizovali novoročnú zábavu spojenú s kapustnicou. Náladu nám spríjemnila Sliačanská 7, s ktorou sme si veselo zaspievali a zatancovali.

Zábavy sú u nás veľmi obľúbené, tak sme si užili 11. 2. 2025 „Retro párty“ spolu so Sliačanskou 7. Seniori prišli vyparadení v oblečení, ktoré sa nosievalo kedysi a zatancovali si na pesničky podľa želania, na ktoré kedysi tancovali. Dni zábavy a smiechu, sa vydarili na výbornú. Súťažiaci si hrovou formou zmerali sily a na jednotlivých stanovištiach si precvičili pamäť. Na záver súťaží každého čakala odmena. Zdravý pohyb je pre nás stále dôležitý, preto sme začali pravidelne každý štvrtok cvičiť. Radi medzi nami privítame aj nových záujemcov.

4. 2. 2025 sme mali Aromaterapiu, kde sme si pochutnali na cviklovej nátierke, špenátovom chlebe a na koláčiku

Deň plný zábavy.

Foto: archív DC LS

„CRUMBLE“, ktoré pre nás pripravili Bibiana Slobodová a Evka Hariňová. Vyskúšali sme si výrobky z firmy JUST. Neustálou aktivitou na tréning jemnej motoriky sú obľúbené Tvorivé dielne. Rôznymi kreatívnymi technikami spolu vyrábame pestré dekorácie, učíme sa nové veci a pripravujeme sa na jarne trhy, ktoré nás čakajú 14. 3. 2025. Tešíme sa, že prijímateľky sociálnej služby Denného centra Liptovské Sliače sa inšpirujú a tvoria potom aj samostatne doma – darčeky pre radosť svojim príbuzným a priateľom.

6. 3. 2025 sme spolu s Obecným úradom Liptovské Sliače a Farským úradom Liptovské Sliače zorganizovali podujatie Deň spoločenských hier. Deti, mládež

a seniori sa spolu zahrli obľúbené spoločenské hry. Pre všetkých šikovné dôchodkyne pripravili krapne a čaj. Srdečne Vás pozývame zapojiť sa do programu Denného centra Liptovské Sliače. Pripravujeme veľkonočnú zápravu, ktorá bude 22. 4. 2025 Do tanca nám zahrá Miťo Bomba a čaká na vás bohatá tombola. 17. 7. 2025 pripravujeme výlet do Rajeckej Lesnej a do Čičmian, 14. 8. 2025 bude našim cieľom Ochtinská aragonitová jaskyňa, kaštieľ Betliar, hrobka Andrášiovcov a nákupy v Rožnave. Bližšie informácie Vám poskytneme v Dennom centre Liptovské Sliače. Tešíme sa na Vás!

Mgr. Jana Ondříková

VYDARENÝ DIVADELNÝ VEČER

V nedeľu 19. januára 2025 sa v Kultúrnom dome v Liptovských Sliačoch konalo divadelné predstavenie. Veseľohru „AKÁ BOLEŠŤ, TAKÁ MEDICÍNA“ predviedli Ochotnícki divadelníci z Kvačian, režisérkou predstavenia bola pani učiteľka Oľga Šišková. Hru od autora Emila Gollnera si pozrelo takmer 170 divákov.

A. Balážecová

Foto: A. Kočibalová

AKO SME V SLIAČOCH FAŠIANGOVALI

Folklórna skupina Sliačanka aj v tomto roku pripravila tradičné fašiangové podujatie, ktoré v Liptovských Sliačoch volajú BURSA. Tentoraz členovia skupiny i ďalší účastníci bursovali vo Vyšnej si v sobotu 22. februára. Podujatie začalo tancom a spevom na dolnom konci Vyšného Sliača, prítomných bolo 50 postáv. Za krásneho počasia potom celý deň chodil po dedine fašiangový sprievod, ktorý tvorili mládenci v krojoch i oblečení za rôzne masky, dievky v krojoch i v maskách a muzikanti. Pridali si

aj členovia skupiny Sliačanská sedmička, deti zo súboru Sliačanček a mladí ľudia z obce, celkove sa do pochôdzky zapojilo 60 účastníkov. V sprievode boli tradičné postavy – chriapa, použena-pouchlap, kominár, kuchár, chlap v koši, cigánka, lucia i ďalšie masky. Nechýbal známy fašiangový tanec okolo chriapy, ktorý bursovníci predviedli na viacerých miestach. Sprievod chodil od domu k domu a bursovníci domácich i hostí vytancovali. Tí ich potom obdarovali slatinou, klobásou, vajíčkami, pálenkou

i peniazmi. Nachystané mali aj krapne, cukroviny, chlebičky, kapustnicu a ďalšie dobroty. Vyšňania sa veru nedali zahnať. Bursovníci ich za to pozvali na fašiangovú zábavu, ktorá bola večer v kultúrnom dome, hrala skupina Lego. Folklórna skupina Sliačanka ďakuje všetkým, ktorí sa zapojili do tohtoročnej burzy a prispeli k zdarnému priebehu tradičného fašiangového podujatia.

Alena Balážecová

Ako sme v Sliačoch fašiangovali.

Foto: A. Kočibalová

KAROL PLICKA – OBRAZY ZEME

6. februára 2025 sa v Etnografickom múzeu v Martine konala vernisáž výstavy k 130. výročiu narodenia Karola Plicku. Program slávnosti tancom a spevom obohatila folklórna skupina Sliačanka z Liptovských Sliačov. Unikátna výstava, ktorá predstavuje reprezentatívny výber majstrových fotografií z jeho celoživotnej tvorby potrvá do roku 2028. Rozsiahly súbor Plickovej pozostalosti dokumentuje jeho zberateľskú, muzikologickú, pedagogickú, fotografickú i filmovú činnosť. Šírka tvorivých záujmov urobila z Karola Plicku univerzálnu osobnosť. Bol pedagóg, zberateľ folklóru i fotograf – výtvarník, choreograf i zbormajster, hudobný vedec – muzikant i filmový kameraman a režisér – dokumentarista.

V začiatkoch svojej práce zaznamenával pre Maticu slovenskú piesňovú tvorbu zo všetkých oblastí Slovenska. Piesňový materiál (obsahuje cca 60.000 záznamov) zachytáva všetky typy ľudovej piesne. Koncom roku 1924 sa začala dostávať do povedomia verejnosti jeho fotografická tvorba. Človek na Plickových fotografiách je v tradičnom odevu – kroji, ktorý sám Plicka považoval za „výsostne umelecké dielo“. Autor vyhľadával výrazné typy tvárí dedinských ľudí. Po slovenských „horách a dolách“ K. Plicka neúnavne putoval sedem desaťročí. Svojimi fotografiami vytvoril obraz toho, čo sa stalo minulosťou. Mnohé z nich patria do zlatého fondu našej národnej kultúry.

Majster Plicka nezostal len pri statickej fotografii. Nakrútil niekoľko filmov, z ktorých najznámejšie dielo je – Zem spieva. Uvedený titul je považovaný za Plickov vrcholný umelecký počín, za klasické dielo slovenskej národnej kinematografie, ktoré má svoje čestné miesto v dejinách filmu vôbec. V roku 1939 Karol Plicka zo Slovenska odišiel naspäť do Prahy. Tento odchod nebol definitívny. Jeho návraty „do zeme milovanej, zeme vytúženej“ trvali niekoľko desaťročí, až kým sa do nej nevrátil poslednýkrát, aby v nej navždy zotrval.

Karol Plicka zomrel 6. mája 1987, pochovaný je na martinskom Národnom cintoríne spolu s manželkou.

Alena Balážecová

FSk Sliačanka na vernisáži Karola Plicku v Martine.

Foto: archív FSk Sliačanka

Výročná členská schôdza JDS LS. Foto: archív JDS LS

Posedenie JDS LS pri príležitosti MDŽ.

Foto: archív JDS LS

**STIAHNITE SI APLIKÁCIU
A BUĎME V SPOJENÍ
AJ V ČASE KRÍZOVÝCH SITUÁCIÍ**

Okamžité upozornenia

Bez registrácie

Informácie aj z viacerých miest

Z TOHOROČNEJ ČINNOSTI TURIST KLUBU LIPTOVSKÉ SLIAČE

Turist klub aj v novom roku pokračuje vo svojej úspešnej činnosti. Hneď na nový rok sme sa stretli na Teplici s turistami z Partizánskej Lupče, Liptovskej Teplej a Ružomberka a popriali si veľa zdravia a úspešných kilometrov v prírode. Zároveň sme dostali pozvanie na tradičný Trojkráľový výstup na Prednú Maguru, ktorej sme sa aj zúčastnili. Dňa

18. januára prebehla výročná členská schôdza v miestnosti Turist klubu Liptovské Sliače, kde sme zhodnotili uplynulý rok a schválili plány na tento rok 2025. Na prelome januára a februára sa konal zimný zraz KST na Donovaloch, ktorého sa zúčastnilo vyše 600 turistov a medzi nimi aj sliačanskí turisti. Dňa 9. februára sme uskutočnili pekný výstup

na kopec Čipčie, ktorý leží v Lúčanskej Malej Fatre. Výstup bol nenáročný a pohodlný, k čomu prispelo aj pekné skoro jarne počasie s dobrou viditeľnosťou. Poslednou peknou akciou kde sme prispeľi aj my svojou účasťou, bol fašiangový výstup na Mních kde krásne počasie prilákalo vyše stovku milovníkov prírody.

Ján Lupták

Foto: archív Turist klubu LS

ŠTEFANSKÝ KAPUSTNICOVÝ TURNAJ 2024

Na najstaršom turnaji v rapid šachu na Slovensku si zahralo 109 hráčov.

Štefanský kapustnicový turnaj vo svojej histórii dosiahol tretiu najväčšiu účasť. Na 37 ročníku v kultúrnom dome v Liptovských Sliačoch si medzi sebou zahrali hráči zo všetkých kútov Slovenska, potešila nás aj účasť šachistov z Čiech, Poľska a Ukrajiny. Dokopy 109 hráčov z 34 klubov. Hralo sa 10 kôl Švajčiarskym systémom 2x12 min./partia + 3 s/ťah. Na zdarný priebeh dozeral hlavný rozhodca Mgr. Karol Pekár a jeho zástupkyňa Silvia Procházková. Zaujímavé par-

tie priniesli aj množstvo prekvapení a po „polčasovom“ piatom kole si hráči pochutili na Sliačanskej kapustnici od Pavla Benča. Víťazom sa stal FM (FIDE majster) Patrik Števlík ml. z Modry, ktorý získal 8,5 bodu. Ďalšie poradie: 2. FM Jaromír Bednář zo ŠK Investspol Lipt. Štiavnica 7,5 bodu (5-násobný víťaz turnaja). 3. Tomáš Brnusák LŠŠ Liptovský Mikuláš. 4. Šimon Šalgovič Dopřastav Bratislava, 5. Rudolf Zrost, MŠK S. N. Ves. 6. Kristián Haborák, ŠK Trenčín, 7. FM Marek Pniaczek Jastrzebie Poľsko. 8. Jaroslav Matejev DMS Žilina (najlepší senior) všet-

ci 7,5 bodu. 9. Martin Gollner LŠŠ Liptovský Mikuláš 7 bodov (najlepší žiak). 10. Szymon Machaj, Myslenice Poľsko 7 bodov. Najlepšia žena Simona Koleňová skončila 28. Zo sliačanských hráčov sa najviac darilo Braňovi Segetovi, skončil na 29. mieste a získal 6 bodov. 36. bol Ľubor Caban, 60. Anton Jelšovka, 65. Pavol Benčo a 72. Vladimír Dobřík. Organizátorom zo Šachového klubu Liptovské Sliače a Obecného úradu Liptovské Sliače sa podarila ďalšia dobrá akcia a tešia sa na 38. ročník.

Jozef Dvorský, riaditeľ turnaja

Štefanský kapustnicový turnaj.

Foto: archív Šachový klub LS

MAJSTROVSTVÁ SLOVENSKA V SILOVOM TROJBOJI

Majstrovstvá Slovenska v silovom trojboji žien, mužov a masters, sa konali 22. 02. 2025 v Častej. Na tejto vrcholovej súťaži, kulturistický oddiel Klasik Liptovské Sliače a Obec Liptovské Sliače reprezentovali dvaja špičkoví pretekári. Vo váhovej kategórii do 105 kg, masters 4 nad 70 rokov, štartoval Ing. Dušan Cevár. Dušan spravil v tejto vekovej kategórii štyri slovenské rekordy. V drepe 120 kg, v tlaku 125 kg, v mŕtvom ťahu 165 kg, spolu trojboj 410 kg a získal titul majstra Slovenska. Marián Bartánus štartoval vo váhovej kategórii do 105 kg v súťaži masters 2 nad 50 rokov. Zdrepeval 290 kg, zatlačil 180 kg, mŕtvý ťah dal 285 kg a celkovo trojboj 755 kg. V tejto vekovej kategórii získal titul Majstra Slovenska. Marián týmto krásnym výkonom vybojoval aj bronzovú medailu v súťaži muži bez rozdielu veku. Pretekárov sprevádzal Marek Lupták.

Vladimír Plávka

KULTURISTI DONIESLI Z MAJSTROVSTIEV SLOVENSKA PÄŤ ZLATÝCH MEDAILÍ

Klub silového trojboja Zvolen, bol 15. 3. 2025 usporiadateľom majstrovstiev Slovenskej republiky v tlaku na lavičke. Na tejto najvyššej republikovej súťaži, reprezentovalo kulturistický oddiel Klasik Liptovské Sliače a Obec Sliače osem pretekárov. A to vo váhovej kategórii do 74 kg za dorastencov štartoval Marián Benčo, ktorý pekným výkonom 82,5 kg obsadil štvrté miesto. Vo váhovej kategórii do 82,5 kg za dorastencov nastúpil Juraj Zaťko s výkonom 47,5 kg obsadil šieste miesto. Vo váhovej kategórii do 93 kg za juniorov štartoval Oliver Smieš-

ka, výkonom 130 kg si zabezpečil bronzovú medailu. V súťaži masters 1 nad 40 rokov vo váhovej kategórii do 105 kg štartoval Marek Lupták, ktorý s výkonom 222,5 kg získal zlatú medailu a titul majstra Slovenska. Marek vybojoval tiež striebornú medailu za mužov bez rozdielu veku. Vo váhovej kategórii do 105 kg – muži masters 2 nad 50 rokov pretekali Marián Bartánus s výkonom 172,5 kg získal zlatú medailu a titul majstra Slovenska. Oddiel posilnil nový borec Vojtech Mojš. Pretekala vo váhovej kat. do 93 kg masters 3 nad 60 rokov a s výko-

nom 105 kg si zabezpečil zlatú medailu titul majstra Slovenska. Vo váhovej kategórii do 120 kg masters 3 nad 60 rokov, pretekala Vladimír Plávka s výkonom 175 kg získal zlatú medailu titul majstra Slovenska. V kategórii do 93 kg masters 4 nad 70 rokov pretekala Dušan Cevár s výkonom 125 kg si zabezpečil zlatú medailu a titul majstra Slovenska. V tejto kategórii vytvoril nový slovenský rekord. Pretekárov odborne sprevádzal vedúci oddielu Pavel Plávka.

Vladimír Plávka

Úspechy našich kulturistov.

Foto: archív kulturistického oddielu KLASIK LS

ROK 2024 OČAMI SLIAČANSKÝCH CYKLISTOV

Členitý kraj ako stvorený pre horskú cyklistiku. Naša obec je súčasťou cyklotrás a pretek Sliačanský pedál sa stal neoddeliteľnou súčasťou kalendára cyklistov nielen z Liptova. Nie je prekvapením, že aj v Liptovských Sliačoch našlo v cyklistike svoju záľubu veľa ľudí. Niektorí sa snažia svoju záľubu umiestniť aj do závodných mantinelov a zúčastňujú sa podujatí, kde už ide o víťazstvá. Minulý rok sa na preteku Sliačanský pedál presadil Andrej Danček, ktorý skončil vo svojej vekovej kategórii tretí (14. v absolútnom poradí z 58 účastníkov), sliačanský nezmar Miroslav Likavčan bol v kategórii nad 50 rokov piaty. V kategórii žien nad 30 rokov sa za sebou od druhého miesta umiestnili Sliačanky v poradí Lenka Dobríková, Anastázia Hošalová a Martina Kelčíková. Tento rok je 9. ročník Sliačanského pedála naplánovaný na 20. 7. 2025.

Horskí cyklisti sa zviditeľňujú nielen na domácom podujatí, ale aj na iných súťažiach v regióne. Miroslav Likavčan sa stal minulý rok vo svojej kategórii víťazom augustového duatlonu v Necpaloch, v súťaži, ktorá kombinuje jazdu na bicykli s následným behom. Nie je to ten klasický rovinatý, ale horský duatlon s výbehom na Chatu pod Borišovom. Sliačania sa posledné roky pravidelne zúčastňujú aj na duatlone o cenu Žiarskej chaty, ktorý kombinuje cyklistiku

so Smrečian na Žiarsku chatu s následným výbehom do Žiarskeho sedla, a koná sa tiež koncom augusta. Jeseň je aj tradičným termínom čisto cyklopodujatia s celoslovenskou účasťou. Je to časovka na Smrekovicu, kde sa tiež pravidelne zúčastňujú aj Sliačania. Tam sa nestarnúci Miroslav Likavčan minulý rok umiestnil siedmy v kategórii nad 50 rokov s časom 50:03,01. Pre úplnosť, absolútny víťaz zdolal prevýšenie 800 metrov na 8 kilometrovej trati za 28:26,84. Časovky sa zúčastnili aj bratia Kelčíkovi, Martin a Róbert. V ten istý deň sa Andrej Danček zúčastnil nultého ročníka podtatranských pretekov CYKLO Črpák 2024 so štartom v amfiteátri vo Východnej, kde sa na 34 kilometrovej trati umiestnil na siedmom mieste v absolútnom poradí s časom 1:16:06,00. Celkovo tam štartovalo 79 pretekárov na klasických bajkoch. Z 12 e-bajkerov bol od neho rýchlejší len víťaz tejto kategórie 1:06:16,24, čo bol aj celkovo najrýchlejší čas.

Andrej Danček sa presadil aj na celoslovenskej armádnej súťaži, na 11. ročník MTB cross country v CV Lešt. Tu sa umiestnil na peknom treťom mieste.

Atraktívnou súťažou na Liptove je v neposlednom rade aj Vrchárska koruna Liptova, ktorú minulý rok vyhral Martin Frič a stal sa kráľom Liptova na rok 2024. Zúčastnil sa posledných 8 roční-

kov! Martin k svojmu úspechu dodal: „V roku 2024 to začalo na Veľkonočný pondelok pokusom spraviť čo najviac vrcholov. Keď sa podarilo 10, tak sa už patrilo spraviť čím skôr aj zvyšok. Najviac dala zabráť Krížna (čerstvý prašan a hmla)“. Sliačanov môže tešiť, že hneď za ním sa umiestnil Andrej Danček, ktorý svoju účasť komentoval: „VKL sa mi podarilo dokončiť po štvrtý krát. Pekné jarné aprílové počasie nenechalo dlho čakať a cieľ bol jasný! Odjazdiť VKL čo najskôr, aj keď k polovici vrcholov som sa „musel“ priblížiť autom. A Krížna, naša srdcovka bola posledný kilometer skôr turistika v snehu...“ Tento rok sa súťaž VKL začína 1. apríla 2025 a vyhrá ten, kto ako prvý zdolá 20 liptovských vrcholov podľa propozícií (www.vkl.sk). Prvé dve miesta našich rodákov môžu motivovať ďalších bikerov, ktorí zatiaľ jazdia v ústraní. Ako vidíte, športovať a súťažiť sa dá aj bez veľkej klubovej podpory, hlavne nesmie chýbať nadšenie a chuť si zmerať svoje sily v súťažnej konkurencii. Dúfam, že uvedené úspechy lokálnych bikerov povzbudia nadšencov cyklistiky z našej obce k hojnejšej účasti na súťažiach v tomto roku. Podľa segmentov v aplikácii STRAVA je v obci kandidátov na úspechy dostatok.

Ing. Róbert Kelčík

Aktivity našich cyklistov.

Foto: archív pretekárov

RASTISLAV KELČÍK – AMATÉRSKY MODELÁR Z LIPTOVSKÝCH SLIAČOV

Jedenásť modelov dreveničiek z dreva, jedna veľká maketa hradu Likava, sedem lodí na diaľkové ovládanie s dosahom 3 km. Toto všetko sú práce amatérskeho modelára samouka – Rastislava Kelčíka zo Stredného Sliača, ktorý sa toľko zaujímavému koníčku venuje už

nad Oravou, z Horehronia Pohorelá, medzi Čiernou Skalou a Telgártom to bola Chamkova stodola, Muránska Zdychava, Trebostovo pri Turci, Lom nad Rimavicou, rusínska drevenica z Litmanovej a tri dreveničky z Liptovských Sliačov. Gemer mu treba dokončiť a v pláne má

kal spod strechy von. Pece mali vývod len na povalu a dym pod strechou mal dve funkcie – údiť slaninku, klobásky a zároveň konzervovať šindľovú strechu zvnútra, aby dlhšie vydržala. No a dym vychádzal von presne spomínaným dymníkom a „výzorníkom“, vyrezaným v prednej časti strechy, väčšinou v tvare krížika. Pri debate o tomto spôsobe „údenia“ sme sa pobavene pozastavili nad tým, že čo by na to povedali dnešní hasiči. Ako sme už spomenuli, Rastislav Kelčík je modelár samouk, ktorý sa snažil všetky modely robiť tak ako v skutočnosti vyzerali, rodičia potvrdzujú, že čo sa mu nepodarilo, zahodil a začal odznova. Rastislav prisvedčil, že jeho začiatky boli viacmenej „pokus – omyl“, ak mu rohy nesesedeli, musel odznova, pretože už by mu nesesedelo nič. Ale nevzdal sa, stále rád chodí na motorke po Slovensku, história ho baví, a hoci to išlo aj do peňazí, nemrzelo ho to, ako hovorí: „po zábavách som nechodil, neprefajčil som, neprepil...“ No jeho koníček nie sú iba dobové dreveničky. Rastislav vytvoril aj veľké modely lodí, všetky sú na diaľkové ovládanie, majú dosah 3 km, vedia aj cúvať a všetky sú plne funkčné. Prvým vyrobeným modelom bola plachetnica na diaľkové ovládanie, ktorú chodil testovať na Hrabovo, rovnako ako všetky svoje lode s diaľkovým ovládaním. Okrem spomínanej plachetnice si na vode v nádr-

Amatérsky modelár Rastislav Kelčík.

tridsaťpäť rokov. Najprv to boli papierové dreveničky vyrobené z papiera a zápalek alebo vystrihovačky z modelárskeho časopisu ABC. Hoci si jeho otec tiež robil lietadlika – vetrone na gumičku, ktoré mali doma vystavené na skrinách a na televízore, Rastislava oslovili skôr lode, ku ktorým ho ťahalo od malička.

Na začiatku svojej umeleckej kariéry zaujal v škole maľovaním na sklo, kde ako 10-ročný reprezentoval aj na súťaži, a s maľbou Oravského hradu sa umiestnil na 2. mieste. Istý čas jeho obrazy maľované na skle zdobili aj steny schodiska tunajšej základnej školy. Keďže ho vždy zaujímala história, už ako tínedžer rád navštevoval skanzeny, zákutia slovenských dedín a fotil si tie najstaršie drevenice. Debatoval s majiteľmi a susedmi, aby sa čo najviac dozvedel o vybranom objekte a oni ho radi vpustili aj do starých dreveničiek, keď videli jeho úprimný záujem o architektúru a históriu staručkej stavby. Veľa dreveničiek, ktoré si vybral ako vzor pre svoju tvorbu už neexistuje. Preto je jeho koníček taký vzácny, lebo pripomína časy dávno minulé. Modelovaniu sa venuje len v zimných mesiacoch, od októbra do marca, pretože v lete nemá na to čas, je dosť inej roboty. Zaujali ho dreveničky z rôznych regiónov a doteraz ich urobil jedenásť, a to z dedín Hruštín, Dlhá

ešte Veličnú a Šumiac, ktorý celý vyho-rel a ostala len jedna drevenička, ktorú sa chystá urobiť budúci rok. Drevené hranolčeky na makety si kupuje, ostatné drobnosti si sám vyrábí. Dbá o to, aby model presne zodpovedal originálu a snaží sa, aby drevenička vyzerala ako vtedy, keď bola nová, čiže pekná. Tvaruje okná presne ako sú na fotke, ak boli tabuľky rôznej veľkosti, chápe to ako fakt, že pre voľačo také boli a tak ich urobí tiež podľa originálu. Z vonkajšej maľovky si zvykne odobrať vzor, aby trafil presne takú farbu ako bola na dreveničke. Všimol si že len jeden región mal dreveničky farebné, na väčšine Slovenska prevládala farba modrá a biela. Dal si napríklad záležať, aby dvere mali aj otvor pre mačku, aby vyrobil kľučku ako na fotke z roku 1930. Nezabudol dať zvlnené ozdobné obruby okolo okien, ako mala Fričovie drevenička v Nižnom Sliači. Nevynechal červenú farbu zábradlia, ktoré veľmi pekne ukázalo na Vyšňianskej Mojšovie dreveničke, ktorú len čo si pofotil o dva dni ju zvalili. A Sleziačkovia dreveničku zo Stredného, z roku 1905, tiež urobil ako novú. Drevené šindľové strechy pracne zliepa z drobných „šindľov“, ktoré si sám vyrábí. Napríklad pri strechách je zaujímavý jeden fakt, že do istej doby neboli na dreveniciach komíny, ale len malý otvor, „dymník“, ktorým dym uni-

Hrad Likava.

ži zaplávala aj anglická protiponorková fregata Snowberry, americký raketový torpédoborec triedy Arleigh Burke, meter dlhá nemecká výletná loď Fritz Heckert Rostock, americká rybárska loď Andrea Gail, fínsky ľadoborec Contia, americká rybárska loď na lov krabov Kornélia Márie a najväčšia, dva a pol metra dlhá, dánska obria kontajnerová loď Emma Maersk. Keďže je Rastislav zrejme jediný zo širokého okolia Ružom-
pokračovanie na str. 18

Východonemecká výletná loď pre pracujúcich.

Americká rybárska loď.

pokračovanie zo str. 17

berka, ktorý sa venuje stavaniu lodí, je pravidelne pozývaný na každoročné modelárske akcie, súťaže lodí, alebo simulácie bojov a vojnové ukážky do Košíc, do Žiliny, či do Popradu, kde na modelárskom dni v 2022 plávala aj jeho obria kontajnerová Emma Maersk, ku ktorej v popradskej televízii dával aj rozhovor. Popri modeloch dreveničiek a lodí sa nemôžem nezmieniť o meter vysokej makete hradu Likava, ktorý vytvoril Rastislav podľa dobových kresieb, nie ako terajšiu zrúcaninu, ale ako majestátny pôvodný hrad, v plnej svojej kráse, ktorý je zaradovaný medzi najvyššie hradby na Slovensku. Pohrával sa aj s myšlienkou, že urobí aj Starhrad, alebo kaštieľ Žofia no ostal len pri Likave. Informácie získaval len z pôvodných kresieb, malieb, najviac získal na zájazde z maďarského múzea, debatoval s historikmi. Možno časom maketu

venuje Liptovskému múzeu v Ružomberku. A na otázku prečo práve tento hrad, odpovedal: „Lebo som Lipták“. No a tento Lipták je zároveň aj náš Sliačan, so svojim náročným koníčkom, s dobovými modelmi stavieb, ktoré pripomínajú staré časy pri pohľade na ktoré sa človeku tají dych. Sú to modely vypracované do detailov (slangovo povedané – vymakané), o ktorých hovorí s neskrývanou hrdosťou. Je to tvorba, na ktorú je amatérsky modelár Rastislav Kelčík právom pyšný, s čím súhlasí aj jeho otec, (ktorý si v dôchodku užíva rybárčenie a bývalé svoje modelárstvo vymenil za výrobu umelých mušiek na ryby) a dodáva: „Zlatie ruky má ten chlapec, povedali Vyšňianky.“ Tak nech sa mu darí aj naďalej, dodávame my.

S Rastislavom Kelčíkom
sa rozprávala Anna Kočibalová

Fričovské drevenička
na Hlavnej ulici, Nižný Sliač.Sleziačkovské drevenička,
Do Pažíť, Stredný Sliač.

Sliačanské dreveničky.

Foto: A. Kočibalová

Mojšovské drevenička
na ul. B. Kubánkovej, Vyšný Sliač.